

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-01-28

HSN 1309-1070

Handläggare:

Cecilia Lindvall

Amalia Vinogradova

Birger Forsberg

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-03-04, P 13

Yttrande över motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:14 om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län. I motionen föreslår Helene Öberg m.fl. (MP) åtgärder vad gäller utvecklingen av vårdval, resursfördelning, vård för papperslösa, antal legitimerade psykoterapeuter samt att en kampanj mot tobaksanvändning hos unga ska genomföras.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-01-28

Motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I motionen föreslås åtgärder på fem punkter. Förvaltningen har följande att anföra under respektive punkt.

Att befintliga och kommande vårdval främst ska användas för att öka jämlikheten i länet med avseende på folkhälsa och tillgång till sjukvård
Förvaltningen delar uppfattningen att utvecklingen inom Vårdval Stockholm bör bidra till ökad jämlikhet i länet med avseende på folkhälsa och tillgång till sjukvård. Den centrala målsättningen med Vårdval

Stockholm är utöver en förbättrad tillgänglighet till primärvården, att underlätta för länets invånare att välja läkare efter önskemål och behov.

Femårsuppföljning av husläkarverksamheten i Vårdval Stockholm visar att skillnaderna i besök och resurstilldelning mellan olika socioekonomiska områden är relativt små. För samtliga grupper har vårdutnyttjandet ökat utan att det har gått ut över någon annan grupp. Dataunderlaget medger dock ännu inte en noggrann analys på individnivå.¹

Att befolkningens behov i större utsträckning ska styra resursfördelningen i hälso- och sjukvården

Förvaltningen delar uppfattningen att befolkningens behov ska styra resursfördelningen i hälso- och sjukvården. Vårdvalet har detta syfte genom att individen själv kan välja vård utifrån behov och preferenser.

Att vård på lika villkor för papperslösa skall säkerställas med omedelbar verkan

En lagändring som trädde i kraft i juli 2013 innebär ett utökat åtagande för landstinget avseende vård för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Förvaltningen ser att detta är nödvändigt för att kunna ta emot målgruppen inom vården på ett organiserat sätt. Samtidigt anser förvaltningen att det är viktigt att kravet på patientsäkerhet uppfylls. Det är också viktigt att kunna följa upp vården för denna grupp på samma sätt som för övrig hälso- och sjukvård. Förvaltningen har tagit fram ett komplett informationspaket samt en handbok med all viktig information om den nya lagen och regler som gäller på Uppdragsguiden som är en informationskanal till Vårdgivare i Stockholms län. Informationspaketet skickades ut till alla vårdenheter samt vidareförmedlare i länet i två omgångar under sommaren och hösten 2013. Samma information riktad till allmänheten publicerades på vårdguidens hemsida samt tidningen som skickas till alla hushåll i länet. I förvaltningens plan finns ytterligare en kommunikationsinsats i och med att Socialstyrelsen lägger fram de nationella riktlinjerna om begreppet vård som inte kan anstå samt identifiering av målgruppen.

Att genom de styrmedel som landstinget förfogar över verka för att höja antalet legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att erbjuda äldre- och multisjuka personer vård på rätt nivå.

¹ Dahlgren C m fl. Fem år med husläkarsystemet inom Vårdval Stockholm. Rapport. Karolinska institutet och Stockholms läns landsting. 2013

Idag ställs det krav på att vårdgivarna inom den specialiserade psykiatrin ska tillhandahålla särskilda mottagningar och kompetens för att erbjuda god vårdkvalitet. Många av dessa vårdgivare har särskilda mottagningar för äldrepsykiatriska patienter för att tillgodose deras behov.

Landstinget bedriver kompetensutveckling för medarbetarna inom psykiatrin genom att exempelvis stimulera till fler specialistutbildade sjuksköterskor, en satsning som fortsätter genom de avtal som gäller från 2013 och 2014.

Att genomföra en kampanj för att minska tobaksanvändningen bland unga

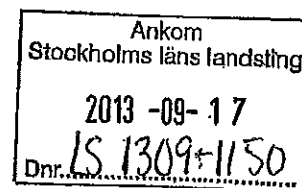
Unga människors tobaksanvändning är en allvarlig hälsorisk. Enligt nyligen publicerade data från Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN², ses rökningen bland niondeklassare ha minskat sedan sekelskiftet. I gymnasiet tycks andelen rökare ha ökat något bland pojkar, medan den i stort sett är oförändrad bland flickor.

Förvaltningen delar motionärernas tanke om att förebyggande insatser bör syfta till att modifiera riskfaktorer och beteendemönster som förknippas med tobaksdebut i unga åldrar. Evidensen för att kampanjer skulle ge effekt på ungdomars rökvanor är dock svag, i synnerhet i jämförelse med andra insatser som prispolitik, försäljningsförbud till minderåriga eller förbud att röka på offentliga platser. Förvaltningen prioriterar därför inte i nuläget en kampanj med syfte att minska tobaksanvändning bland unga.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kitty Kook Wennberg
Avdelningschef

² Skolelevers drogvanor 2013. Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. Rapport nr 139. CAN 2013.

Motion av Helene Öberg (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

2013:14
Rote I IV

Stockholms läns landsting har ansvar för att resurserna till hälso- och sjukvården i länet fördelas rättvist och efter behov. Landstinget ska analysera den resursfördelningen i länet och planera så att allas behov och tillgång till sjukvård säkerställs. Vårdvalens ska syfta till att förbättra folkhälsan. Genom förändringarna i primärvården som beslutades av Hälso- och sjukvårdsnämnden under hösten 2012 har landstinget tagit ett viktigt steg mot en mer jämlik vård. För att komma tillrätta med orättvist fördelade resurser och ojämlikhet i vården behöver ersättningen i alla vårdval bättre anpassas efter människors behov.

Papperslösas rätt till vård

All vård och tandvård ska vara tillgänglig för papperslösa och asylsökande. Landstinget ska inte vänta på den nationella lagstiftning, utan istället redan nu erbjuda all vård på lika villkor till alla som bor i Stockholmsregionen.

Äldres hälsa

Landstinget har idag svårt att erbjuda äldre- och multisjuka personer vård på rätt nivå. Dessutom har brister i den kommunala äldreomsorgen ökat trycket på akutmottagningarna. Psykisk ohälsa bland äldre har ökat, liksom självmordsfall hos äldre män. Landstinget ska därför satsa på fler legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre.

Förebyggande och hälsofrämjande arbete

Stockholms läns landsting ska ha fokus på det förebyggande arbetet. Landstinget behöver fortsätta att satsa resurser på att minska den livsstilsrelaterade ohälsan i länet. I det förebyggande arbetet satsas resurser på att förbättra hälsan för de redan sjuka. Landstinget ska genomföra satsningar på att minska vårdrelaterade skador och infektioner, stoppa undernäring och läkemedelsrelaterade sjukdomar.

Landstinget ska genomföra kampanjer, rådgivning och utbildningar tillsammans med länets kommuner och privata aktörer inom vård och omsorg.

Med en jämlik hälso- och sjukvård skapas förutsättningarna för att alla ska få god livskvalitet och bra hälsa. Genom solidariskt finansierad sjukvård och rättvist fördelade resurser kan folkhälsoläget förbättras i hela Stockholms län. Det ska inte spela någon roll var du är född, eller var du bor för vilken sjukvård som du får.

Med en jämlik hälso- och sjukvård skapas förutsättningarna för att alla ska få god livskvalitet och bra hälsa. Genom solidariskt finansierad sjukvård och rättvist fördelade resurser kan folkhälsoläget förbättras i hela Stockholms län.

Det ska inte spela någon roll var du är född, eller var du bor för vilken sjukvård som du får.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

- att befintliga och kommande vårdval främst ska användas för att öka jämlikheten i länet med avseende på folkhälsa och tillgång till sjukvård,
- att befolkningens behov i större utsträckning ska styra resursfördelningen i hälso- och sjukvården,
- att vård på lika villkor för papperslösa skall säkerställas med omedelbar verkan,
- att genom de styrmedel som landstinget förfogar över verka för att höja antalet legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre,
- att genomföra en kampanj för att minska tobaksanvändningen bland unga,

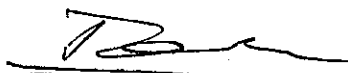

Helene Öberg

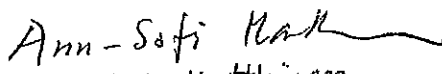
~~Rebwar Hassan~~

~~Shadi Larsson~~

Marie Åkesdotter

~~Yvonne Andersson~~

Tomas Eriksson

Ann-Sofi Mattiessen